

PROHLÁŠENÍ STUDENTSKÉ KOMORY AKADEMICKÉHO SENÁTU VUT K VYHLÁŠENÍ STÁVKOVÉ POHOTOVOSTI

Za svobodná média, svobodné univerzity a demokratickou společnost

Studentská komora Akademického senátu Vysokého učení technického v Brně po společném jednání s fakultními zástupci studentských komor akademických senátů vyhlašuje **studentskou stávkovou pohotovost v reakci na připravované legislativní změny, které mohou zásadně ovlivnit nezávislost veřejnoprávních médií a autonomii vysokých škol.**

Se znepokojením sledujeme postupující projednávání vládních návrhů, které vedou ke **změnám financování České televize a Českého rozhlasu i přípravu nového zákona o vysokých školách.** Přestože se tyto návrhy týkají odlišných oblastí, spojuje je společné riziko: oslabení nezávislosti veřejných institucí a vytváření prostoru pro politický vliv.

Nezávislá média a svobodné univerzity považujeme za nepostradatelné pilíře demokratické společnosti. Svoboda bádání, tvorby a projevu, stejně jako možnost kriticky přemýšlet, klást otázky a vést otevřenou veřejnou diskusi, jsou základními předpoklady jejího fungování. Ochranu těchto hodnot vnímáme nejen jako své právo, ale také jako odpovědnost, která nás vede k vyhlášení stávkové pohotovosti.

Důvody vyhlášení stávkové pohotovosti

Nezávislost veřejnoprávních médií. Odmítáme navrhované nahrazení televizních a rozhlasových poplatků financováním ze státního rozpočtu v podobě, která podle našeho názoru neposkytuje dostatečné záruky nezávislosti. Česká televize a Český rozhlas potřebují stabilní, dostatečné a předvídatelné financování a účinnou ochranu před politickým zasahováním do redakční práce.

Skutečná akademická samospráva. Podporujeme přípravu moderního vysokoškolského zákona. Odmítáme však navrhovaný přesun klíčových pravomocí volených akademických senátů na univerzitní rady, zejména při rozhodování o vedení, rozpočtu a směřování vysokých škol. Způsob ustavování těchto rad navíc vytváří prostor pro zprostředkovaný politický vliv, proti němuž návrh neposkytuje dostatečné pojistky.

Právo studujících spolurozhodovat. Studující jsou plnohodnotnou součástí akademické obce. Právo vyjádřit názor nemůže nahradit právo podílet se na rozhodnutí. Návrh přitom připouští, aby studentský zástupce

působil na jednání univerzitní rady pouze jako host bez hlasovacího práva. Ani případné členství jednotlivého studenta v radě nenahrazuje rozhodovací práva volené studentské reprezentace.

Odpovědná příprava změn a dostatečné financování. Zásadní proměna veřejných institucí vyžaduje otevřenou odbornou diskusi a transparentní vypořádání připomínek. Změny řízení zároveň nemohou nahradit řešení dlouhodobého podfinancování vysokých škol a sociálních překážek ve studiu.

Naše výhrady k vysokoškolské reformě podrobně rozvádí stanovisko Studentské komory Akademického senátu VUT k návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách s názvem „Kdo bude o nás rozhodovat“.

Co požadujeme

Požadujeme zastavení projednávání návrhu novely zákona o České televizi a o Českém rozhlasu v současné podobě a jeho zásadní přepracování. To musí vycházet z otevřené veřejné diskuse se zástupci médií veřejné služby a odborné veřejnosti a vést k zajištění nejen dlouhodobých záruk, ale také finanční a redakční nezávislosti České televize a Českého rozhlasu.

Požadujeme přepracování navrhovaného věcného záměru zákona o vysokých školách v části reformy řízení vysokých škol tak, aby zachovala rozhodovací pravomoci volených akademických senátů, účinné zastoupení studujících a přesvědčivé záruky akademické autonomie. Součástí reformy musí být také konkrétní a dlouhodobě udržitelný plán řešení podfinancování vysokého školství. Od představitelů vlády požadujeme transparentní jednací proces, věcné vypořádání zásadních připomínek a respekt k hlasu těch, jejichž budoucnost navrhované změny bezprostředně ovlivní.

Za jakých okolností jsme připraveni přistoupit ke studentské stávce

Vyhlášení stávkové pohotovosti představuje jasné upozornění, že jsme připraveni svůj nesouhlas vyjádřit také přímými protestními kroky, včetně studentské stávky. Jejím vyhlášením chceme reagovat na konkrétní kroky v legislativním procesu, které budou v rozporu s výše uvedenými požadavky.

Ke studentské stávce přistoupíme, pokud nastane některá z následujících situací:

- 1. Pokračování projednávání novely zákona o České televizi a o Českém rozhlasu bez odborné a veřejné diskuse.** Pokud bude návrh novely výše zmíněných zákonů zařazen ke druhému čtení, aniž by předtím proběhla transparentní veřejná diskuse za účasti zástupců České televize, Českého

rozhlasu a nezávislých odborníků, a aniž by byly veřejně a věcně vypořádány jejich zásadní připomínky.

2. **Postoupení novely zákona o České televizi a Českém rozhlasu k závěrečnému schvalování bez zásadního přepracování.** Pokud bude návrh zařazen ke třetímu čtení v Poslanecké sněmovně, aniž by došlo k jeho zásadnímu přepracování a zajištění záruk finanční stability a redakční nezávislosti České televize a Českého rozhlasu.
3. **Pokračování přípravy vysokoškolského zákona v rozporu s požadavky akademické obce.** Pokud vláda schválí věcný záměr zákona o vysokých školách, který nadále počítá s přesunem zásadních rozhodovacích pravomocí akademických senátů na univerzitní rady a nezaručuje účinnou účast studujících na správě univerzit. Stejně tak v případě, že zásadní připomínky akademických reprezentací nebudou před schválením návrhu řádně a transparentně vypořádány.

Nastane-li některá z výše uvedených okolností, přistoupíme k vyhlášení studentské stávky. Její konkrétní termín, rozsah a podobu stanovíme po koordinaci se studentskými zástupci jednotlivých fakult VUT a včas o nich budeme informovat studující i veřejnost.

Stávkovou pohotovost vnímáme jako výzvu k odpovědnosti

Vyhlášení stávkové pohotovosti není odmítnutím dialogu. Naopak představuje výzvu k jeho otevřenému a věcnému vedení. Podporujeme pokojné, důstojné a respektující formy protestu a jsme připraveni podílet se na konstruktivní diskusi o budoucnosti veřejných institucí. Vyjadřujeme solidaritu zaměstnankyním a zaměstnancům České televize a Českého rozhlasu, akademickým pracovníkům i všem studujícím, kteří se zasazují o zachování nezávislosti médií a svobodného akademického prostředí. Vyzýváme studentské reprezentace, akademické obce a širší veřejnost ke společné obraně těchto hodnot.

Připomínáme odkaz listopadu 1989, kdy to byli právě studující, kteří našli odvahu vystoupit proti nesvobodě a významně přispěli k obnově demokracie. Jejich odhodlání ukazuje, že hlas studentstva má ve společnosti své nezastupitelné místo. Tento odkaz nás zavazuje chránit svobody a instituce, na nichž demokratická společnost stojí. Nechceme univerzity podřízené politické moci. Nechceme veřejnoprávní média závislá na přízni vládní většiny. Chceme svobodné instituce, které slouží společnosti a mohou své poslání vykonávat nezávisle.

Svoboda a demokratické hodnoty nejsou samozřejmostí. Je na nás, abychom je chránili.

V Brně dne 30. října 2026

Studentská komora Akademického senátu VUT